

DEN GODE BØRNEHAVESTART

Når jeres barn skal starte i børnehaven, er det en helt ny hverdag, der venter. En hverdag med nye rammer og nye krav. Nye venner, som jeres barn skal lære at kende. Nye voksne, der skal passe på, trøste og grine med jeres barn. Starten på børnehavelivet bliver med andre ord en omvæltning for jeres barn.

Derfor har vi udarbejdet denne folder, hvor vi beskriver de væsentligste punkter, som I som forældre skal have et indgående kendskab til, for at I kan hjælpe jeres barn med at gøre overgangen fra vuggestue til børnehave til et godt forløb.

De voksne passer på mig: I børnehaven er der leg fra barnet bliver afleveret om morgenen til barnet bliver hentet om eftermiddagen. Der er børneinitieret leg og voksen initieret leg. Når vi leger i børnehaven, er der mange idéer og forslag til legen. Det er naturligt at måtte finde et kompromis med de andre børn. Hvis det er svært at blive enige, så er det pædagogiske personale altid tæt på og klar til at hjælpe med at finde en fælles vej til en løsning eller et kompromis. Tal gerne med dit barn om at de altid kan søge hjælp ved de voksne hvis noget bliver svært.

At forstå følelser: Bag alle handlinger ligger der en følelse. Vi hjælper børnene til at få øje på egne og andres følelser. Man kan let komme til at misforstå vennernes handlinger og intentioner, når man ikke kan afkode, hvilken følelse, der ligger bag. Det kræver øvelse at kunne aflæse andres

følelser. Det er en god ting at hjælpe dit barn med at sætte ord på svære, udfordrende, glade og gode følelser, som dit barn måtte føle i en given situation. Gennem målrettet vokseninitieret legefællesskaber, hvor samspil, samtale og rollelege er i højsædet, opnås større forståelse for følelser. Vi øver os i at sige højt, hvis der er noget eller nogen, der overskrider hinandens grænser. På den måde hjælper du dit barn med at være opmærksom på egne grænser og sige til og fra. Vi arbejder ligeledes med dialogisk læsning som metode til at hjælpe børnene med at forstå følelser og intentioner. Vi bruger eksempelvis bogen 'Den lille bog om store følelser' i børnehaven.

At vente på sin tur: Vi leger indenfor og vi leger udenfor. Når børnene skal udenfor, er der flere små overgange, hvor de skal vente på tur. De skal, med hjælp fra den voksne, kunne se hvornår toilettet er ledigt, så de kan få tisset af. De skal vente på tur ved håndvasken, og ude i garderoben skal de vente på tur for at få den voksnes hjælp med støvlerne. De skal også lære, at de skal vente på, at alle vennerne er klar, og at de først kan gå afsted, når alle har en ven i hånden. En stor del i børnehavens hverdag handler om at vente på tur. En måde hvor du kan hjælpe dit barn med at mestre det, er ved at lege 'turtagings' lege derhjemme, hvor barnet øver sig i at dele og vente på tur. F.eks. kan I skiftes til at have dukken med huen på, skiftes til at bestemme sange, eller vente på, at alle har fået aftensmaden på deres tallerken, før I spiser.

At holde i hånden: Når vi går på tur, holder vi altid en ven i hånden. Opøv en god rutine i hjemmet, hvor dit barn

holder dig i hånden når I er ude i forskellige sammenhænge. Det, at holde i hånd og gå ved siden af hinanden tager tid at kunne mestre. Derfor er det nødvendigt at øve over længere tid. Det giver stor værdi for sammenholdet i børnehaven, når vi er ude på tur.

At sidde selvstændigt: Hver dag til børnehavens frokost sidder vi på taburetter uden ryglæn. Hjælp jeres barn med at føle sig sikker på en taburet f.eks. ved at øve det derhjemme.

Fælles opmærksomhed: Vi øver børnene i fælles opmærksomhed, f.eks. når en voksen skal give en kollektiv besked til hele børnegruppen. Eller f.eks. når vi skal holde samling, rydde op inden frokost, når vi er færdige med mindfulness og skal stille lister væk samlet mm. Så 'kalder' den voksne ud i rummet 'Helligbøddørn' eller 'Teaterbøddørn', her skal børnene bremse legen, som de er i gang med og rette deres opmærksomhed mod den voksne. Først når alle børnene har gjort dette, er de klar til at modtage den voksnes besked.

Fælles opmærksomhed er vigtig at øve systematisk hjemmefra f.eks. ved at øve barnet i at følge den andens opmærksomhedsretning og dele den andens opmærksomhedsfokus. Den voksne initierer til at barnet simultant med den voksne retter blikket mod samme genstand. Barnet kigger på genstanden og kigger derefter på den voksne for at aflæse dennes handlinger og ord, barnet venter på en forklaring. Hvad er det? Hvad hedder den? Hvad kan den bruges til? Hvad syntes du om det, vi ser? Hvad sker der? Det væsentlige her er, at barnet har mulighed for at aflæse den voksnes blikretning,

TEATERBØRNEINSTITUTIONEN

ansigtsudtryk, mimik, gestik, intonation og dermed den følelsesmæssige reaktion, der følger med ordene. Det fælles fokus samt den voksnes evne til at uddybe genstandens eller handlingens formål og betydning er med at udvide barnets ordforråd og skabe et sprogligt stillads omkring genstanden eller handlingen.

Selvhjulpne børn: I børnehaven har vi et naturligt fokus på at gøre børnene mere selvstændige og selvhjulpne i rutiner og overgange. F.eks. selv tage bleen af og smide den i blespanden, selv hive underbukser og bukserne op igen, når den rene ble er på, selv stille drikkedunken hen på 'drikkedunkspladsen', selv åbne drikkedunken, på egen hånd kunne finde sin garderobeplads og sit tøj, forsøge at tage overtøj og sko på og selv bære sin taske på turen, m.m. Disse overgange er hver dag en øvebane, hvor barnet med hjælp fra de voksne har mulighed for at opleve udviklende øjeblikke. Hjemmet spiller en stor rolle for at skabe gode forudsætninger for netop dit barns selvhjulpnehed. Hjælp gerne dit barn på vej ved at øve disse ting i hjemme, når tiden og overskuddet er til det. F.eks. lad dem bære deres egen taske på vej til børnehaven. Tænk på at sikre, at barnet har en drikkedunk, barnet selv kan åbne, og at jeres barn har overtøj og sko, som er nemt for barnet at finde og selv at prøve at tage af og på. Vi skal sammen hjælpe barnet med at tage ejerskab og med tiden mestre dagligdagens mange opgaver med de voksne på sidelinjen.

Navnemærker: Husk altid navnemærker på alt jeres barns tøj, drikkedunk, sutter mm. En god ide er, at navnemærkerne har et lille billede af barnet, så børnene i fælleskab kan hjælpe hinanden med at finde hinandens

ting, og så de voksne ikke bliver i tvivl om, hvad der tilhører hvem. Vi vil gerne bruge alt vores tid på at være sammen med jeres barn og jeres barns venner i stedet for at lede efter tøj.

Mindfulness: Som en fast del af dagligdagen har vi mindfulness efter frokost. Her forvandler afd. Helligaandskirken to af deres stuer og afd. Teaterbørn 'tumlere' rum sig til et roligt rum med dæmpet lys. Vi har små senge til hvert enkelt barn, og alle børnene ligger samlet. De lytter til rolige fortællinger fra Tjuggas magiske univers. Her har de børn, der har brug for at sove mulighed for dette, mens resten af børnegruppen hviler. Når et barn er faldet i søvn, så lader vi barnet sove til det vågner af sig selv. Vi vækker ikke børnene, når de sover, fordi vi finder det vigtigt at give barnet plads til at restituere sig og bearbejde de mange indtryk, som de får i løbet af en dag i børnehaven. Læs omkring vores politikker inde på hjemmesiden: <https://www.teaterboern.dk/polit>

I børnehaven skal vi nemlig ikke kun bruge vores energi, men også øve os i at slappe af og hvile. Vi bestræber os altid på at skabe de bedste forudsætninger for det lille barns trivsel og udvikling. De basale behov må være opfyldt for, at barnet kan indgå i institutionens ramme med adskillige indtryk, krav og mange venner og voksne at forholde sig til. Børns søvnbehov er individuelt, de fleste børn har dog brug for en middagslur, når de starter i børnehaven, og det har vi sat de bedste rammer for. At starte i børnehaven er hårdt, og det vil være forventeligt at dit barn er ekstra træt og overvældet. Derfor kan I opleve

at basale behov som søvn, mad, trøst mm. ændres i større eller mindre grad.

Individuel tilgang: Alle børn skal behandles ens ved at blive behandlet forskelligt, da alle børn er forskellige. Det er f.eks. forskelligt, om børn har vist interesse for at gå på toilettet i vuggestuen eller ej. Ligeledes er det forskelligt, om de har været optaget af at lege fordybet stille og roligt med konstruktionslegetøj eller brugt mere tid på puslespil. Det er derfor meget individuelt, hvad der er meningsfuldt at øve med netop dit barn. Når vi i denne folder beskriver, hvad vi som pædagogiske personale har erfaret er vigtigt at øve sig på, så betyder det ikke, at I skal at fokusere for meget på, at barnet skal være stor og selvstændig, men mere på hvordan I kan skabe de bedste forudsætninger for jeres barn.

Sut, ble, putteritueler m.m.: Det er ikke nødvendigt at fokusere på at tage sut og ble fra børnene samtidig med en opstart i børnehaven, som i forvejen er en stor ting for et barn. Vi tager en dag ad gangen, og vi må hjælpe hinanden med, at gøre verden så lille som muligt, så jeres barn kan føle sig tryk. Vi skal være sammen om at tage den med ro, og finde ud af, hvilke behov det enkelte barn har, og hvad der fylder i deres opstart.

Brobygning i forældresamarbejdet: Vores institution har et meget stort fokus på det enkelte barn. Vi har meget faste og rolige rammer i hverdagen, hvor vi har fuldt fokus på den rigtige placering af børnene, afhængig af hvad der passer til dem på den enkelte dag. Det sker for eksempel ved, at vi organiserer børnene ud i mindre legefællesskaber i løbet af dagen, hvor de får mulighed

for at udfordre og komplimentere hinanden i legen, og hvor der altid er en voksen der i større eller mindre grad er aktivt deltagende i legen, enten ved at sidde ved siden af og opfordre/bekræfte eller ved at tage aktiv del i legen.

Aktive forældre: Vi håber, at I som forældre vil være aktivt deltagende i børnehavens hverdagsliv, og dermed hjælpe os med at støtte op om det pædagogiske miljø, som vi hver dag skaber for børnene. Når jeres barn bliver afleveret i børnehaven, er det f.eks. væsentligt for dagens forløb, at derhjemme fra er skabt de bedste forudsætninger for at jeres barn har energi til at kunne rumme dagen. Det indebærer bl.a. en god nærende morgenmad, at barnet er kommet i seng i ordentlig tid og har haft tid til at bearbejde de mange stimuli og fået ladt batterierne op hjemmefra mm. Vi værner om den gode aflevering, hvor vi ved hvordan jeres barn har det på den enkelte dag, så vi kan give en ekstra krammer hvis nødvendigt. Hvis der sker ændringer i hjemmet, selv små, så sig det endelig til os.

Tale pænt til hinanden: I børnehaven snakker vi pænt til hinanden, og vi snakker pænt om hinanden. Vi bruger meget tid på at understøtte, hvor vigtigt det er at kunne gå sine egne veje, og at der skal være plads til alle forskelligheder. Derfor er det en støtte for os, hvis I som forældre viser jeres barn at I også taler pænt om og til de andre børn, andre forældre og personale, så vi sammen sikrer et inkluderende fælleskab.

Indkøring: Når jeres barn skal starte i vores institution, er det afgørende, at I som forældre giver jer god tid til at opstarten bliver tryk. En tryk opstart skabes ved at gøre

indkøringen rolig, lang og i barnets tempo. Derved får barnet tid til at vænne sig til det nye miljø. Vi anbefaler korte dage de første måneder. Vi oplever på denne måde, at der ses færre efterreaktioner når hverdagen for alvor begynder.

Opstart: I skal udfylde et overgangsskema for jeres barn før opstart og have med på første børnehavedag (Læs afsnittet indkøring på hjemmesiden, hvor I ligeledes finder skemaet: <https://www.teaterboern.dk/indkoring>). Her skal I fortælle om, hvordan I ser barnets udvikling, læring og trivsel nu og her, samt hvilke overvejelser og opmærksomhedspunkter I synes, der skal være i fokus, når barnet skifter pædagogisk miljø. Vi har som udgangspunkt altid fokus på barnets behov og forældrenes perspektiv, og vi har stort fokus på at skabe så rolig og gennemtænkt opstart som muligt for jeres barn, så vi sammen kan skabe en tryk ramme for dit barn.

Den første dag kommer du og dit barn på besøg i ca. en time. Vi tager udgangspunkt i overgangsskemaet (se ovenfor). De næste dage er en af jer sammen med jeres barn i børnehaven. Sammen med personalet vurderer I, hvornår barnet er klar til at være her uden jer. Vi tilstræber altid, at tiden uden mor og far er tryk, og derfor skal I hente jeres barn, 'mens legen stadig er god', for at undgå at barnet bliver utryk og utrusteligt. Første gang du siger et tydeligt farvel til jeres barn og går, er du måske kun væk et kvarter, hvor du f.eks. er i husets køkken og får en kop kaffe. Gradvist og nænsomt vil vi sammen forlænge tiden.

Løbende samtaler: Når jeres barn er indkørt, tilbyder vi en 3-måneders samtale, hvor vi sammen kommer omkring barnets opstart, trivsel og udvikling i institutionen. Vi opfordrer altid forældre til at fortælle, hvis de har behov for en samtale eller en 'lille snak', da vi vægter en løbende dialog omkring jeres barn, og at I forældre orienterer os, hvis der sker noget af betydning i jeres barns liv.

HUSK:

Specifikke detaljer om indkøring, politikker samt vigtige datoer finder I på www.teaterboern.dk.